

FUNTZIOEN ADIERAZPENA

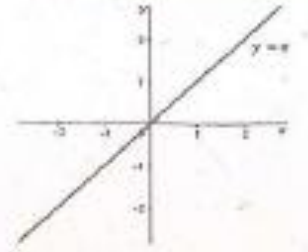
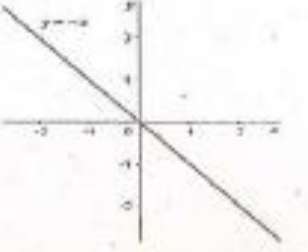
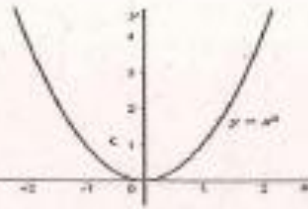
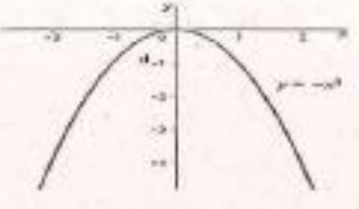
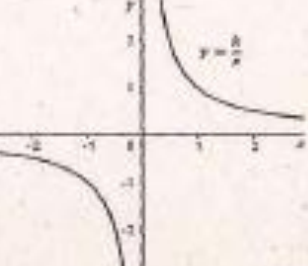
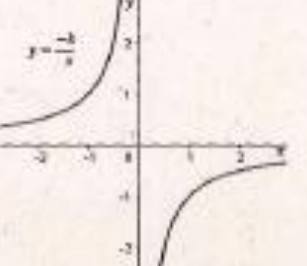

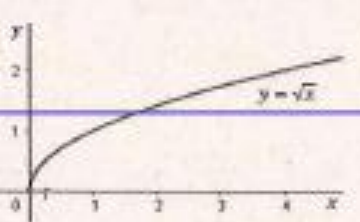
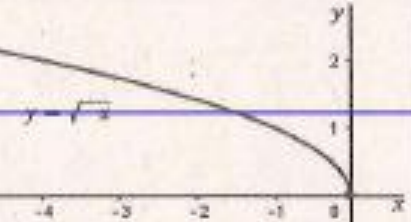
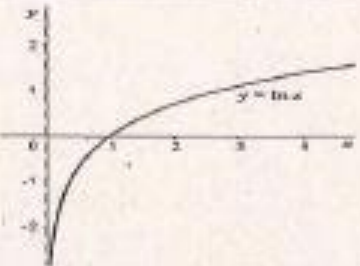
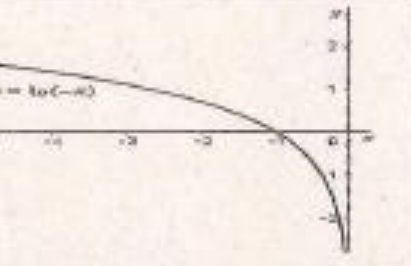
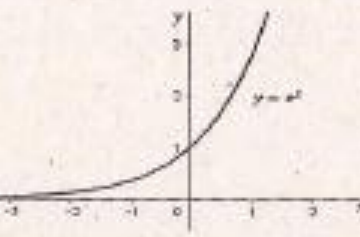
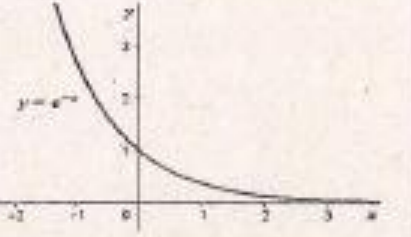
PAUSUAK

---

1. DEFINIZIO EREMUA ETA JARRAITASUNA
2. ARDATZEKIKO EBAKI PUNTUAK ($x=0$ eta $y=0$)
3. ASINTOTAK
  - BERTIKALA
  - HORIZONTALA
  - ZEIHARRA
4. MONOTONIA (GORAKORTASUN/BEHERAKORTASUN) ETA PUNTU SINGULARRAK (MAX/MIN)
5. KURBATURA (GANBILA/AHUR) ETA INFLEXIO PUNTUA
6. SIMETRIA
7. PERIODIKOTASUNA (TRIGONOMETRIKOETAN)
8. LABURPENA ETA IRUDIKAPENA

OINARRIZKO FUNTZIOAK

Polinómica lineal		
Polinómica de segundo grado (Parábolas)		
Proporcionalidad Inversa		

Radical par		
Logarítmica		
Exponencial		

ASINTOTEN KALKULUA

ASINTOTA BERTIKALA

$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \pm\infty$ aztertzen da:

a-ren balioa lokalizatu eta asintotaren ekuazioa idatzi: $x=a$

Albo limiteak aztertu:

$$\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = \pm\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = \pm\infty$$

Grafikoki adierazi, hau da, kokatu kurba asintotarekiko.

ASINTOTA HORIZONTALA

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = c$ aztertzea da

c kalkulatu eta asintotaren ekuazioa idatzi $y=c$

Kokatu kurba asintotarekiko. Kalkulatu $f(x)-b$ -ren zeinua $x \rightarrow \pm\infty$ danean, jakiteko funtzioa asintotaren gainetik edo azpitik doan.

Oharra: zatiki aljebraikoa bada, zatiketa egin eta aztertu $f(x) = \frac{P(x)}{Q(x)}$ $x \rightarrow \pm\infty$ danean.

$$\frac{P(x)}{Q(x)} = Z(x) + \frac{H(x)}{Q(x)}, \quad Z(x) \text{ Asintota izango da}$$

ASINTOTA ZEIHARRA

$$y=mx+n$$

Orokorrean:

$$m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x}$$

$$n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) - mx$$

Zatiki aljebraikoa bada zatiketa egin:

$$\frac{P(x)}{Q(x)} = Z(x) + \frac{H(x)}{Q(x)} \text{ , } Z(x) = mx + n \text{ Asintota izango da}$$

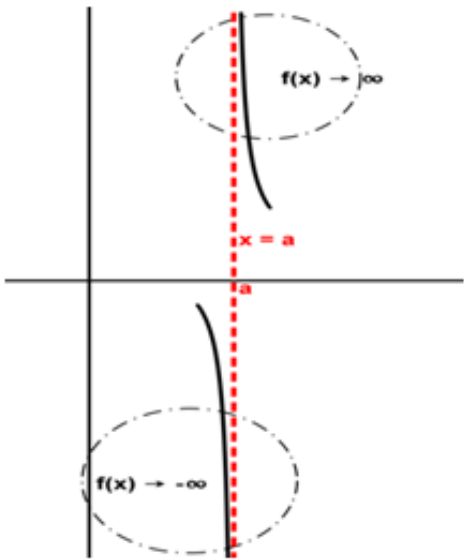
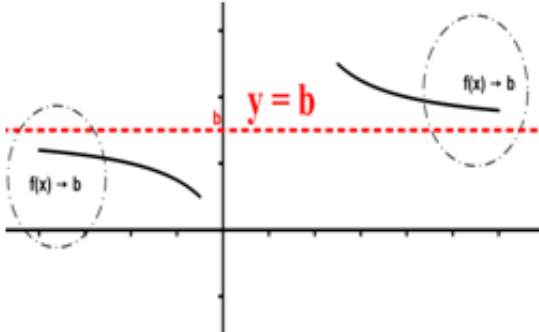
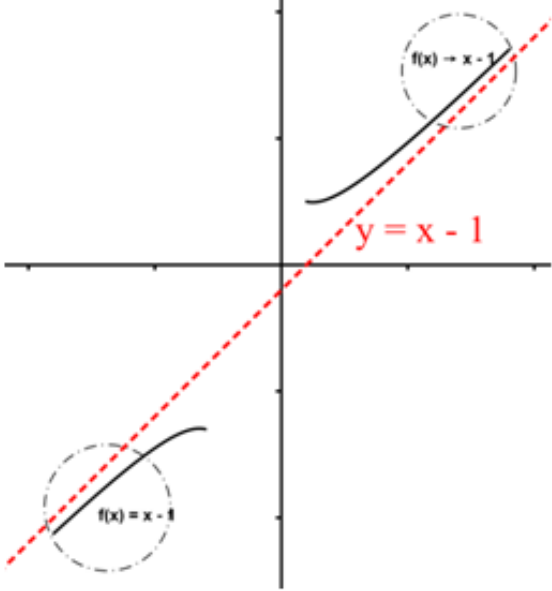
Asintotaren ekuazioa idatzi: $y = mx + n$

Kokatu kurba asintotarekiko. Kalkulatu $f(x)-(mx+n)$ -ren zeinua $x \rightarrow \pm\infty$ danean, , jakiteko funtzioa asintotaren gainetik edo azpitik doan.

Zatiki aljebraikoa bada zatiketa egin:

$$\frac{H(x)}{Q(x)} \quad x \rightarrow \pm\infty \quad \text{danean}$$

Adierazi grafikoki, hau da, kokatu kurba asintotarekiko.

$x \rightarrow a$	$x \rightarrow \pm\infty$	
<p><u>ASINTOTA BERTIKALA</u>, $x = a$ zuzena da</p> <p>Funtzio batek asintota bertikala izateko, ondokoa bete behar dau:</p> $\lim_{x \rightarrow a} \frac{P(x)}{Q(x)} = \pm\infty$ 	<p><u>ASINTOTA HORIZONTALA</u>, $y = b$ zuzena da</p> <p>Funtzio batek asintota horizontal izateko, ondokoa bete behar dau:</p> $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{P(x)}{Q(x)} = b$ 	<p><u>ASINTOTA ZEIHARRA</u>, $y = mx + n$ zuzena da</p> <p>Funtzio batek asintota zeharra:</p> $m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x}; \quad n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - mx]$

ARIKETAK

$$f(x)=x^3+3x^2$$

1.- DEFINIZIO EREMUA

$$\text{Dom } f(x)=\mathbb{R}$$

2.-ARDATZEN EBAKI PUNTUA.

- *OX $y=0$*

$$x^3+3x^2=0 \quad x^2(x+3)=0 \quad x=0 \text{ eta } x=-3$$

Puntuak: (0,0) eta (-3,0)

- *OY $x=0$*

$$f(0)=0 \text{ Puntua: (0,0)}$$

3.- ASINTOTAK

Funtzio jarraia denez ez du asintotarik.

4.- MONOTONIA

$$f'(x)=3x^2+6x;$$

$$f'(x)=0; 3x^2+6x=0$$

$$3x(x+2)=0$$

Mutur erlatiboak

$$x=0 \text{ eta } x=-2$$

	(-∞,-2)		(-2,0)		(0,2)
f'(x)	f'(-3)>0		f'(-1)<0		f'(5)>0
	GORAKORRA		BEHERAKOR		GORAKORRA
		MAX(-2,4)		Min(0,0)	
f''(x)			IP(-1,2)		
	f''(-2)<0 GANBILA			f''(0)>0 AHURRA	

5.- KURBATURA:

$$f''(x)=6x+6; f''(x)=0$$

◦ *Inflexio puntua*

$$6x+6=0 \text{ } x=-1$$

6.- SIMETRIA

Simetria bakoitia $f(x)=f(-x)$

$$f(x)=x^3+3x^2$$

$$f(-x)=(-x)^3+3(-x)^2=-x^3+3x^2$$

$$f(x) \neq f(-x)$$

Ez du simetria bakoitirik

Simetria bikoitia $f(x)=-f(x)$

$$f(x)=x^3+3x^2$$

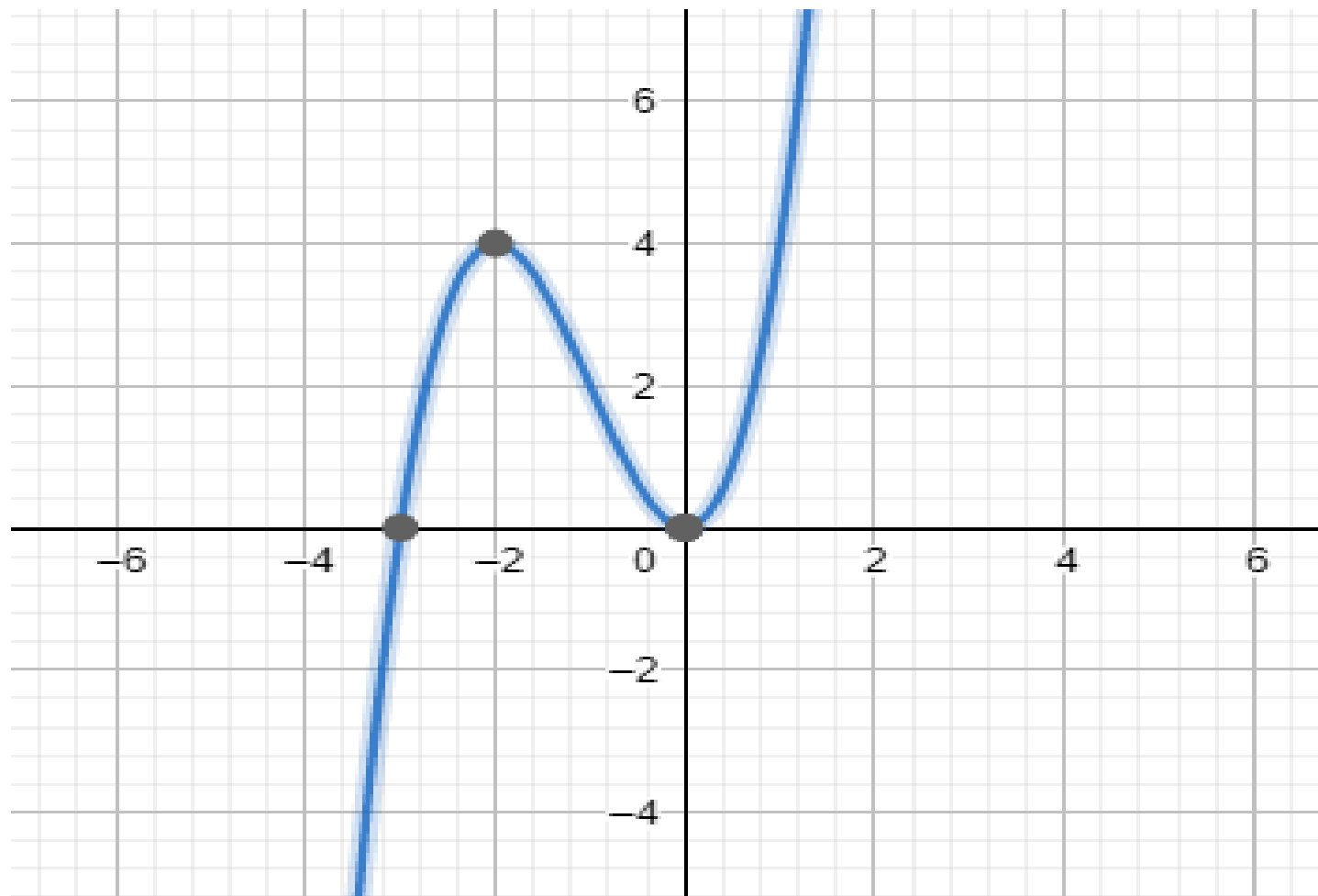
$$-f(x)=-(x^3+3x^2)=-x^3-3x^2$$

$$x^3+3x^2 \neq -x^3-3x^2$$

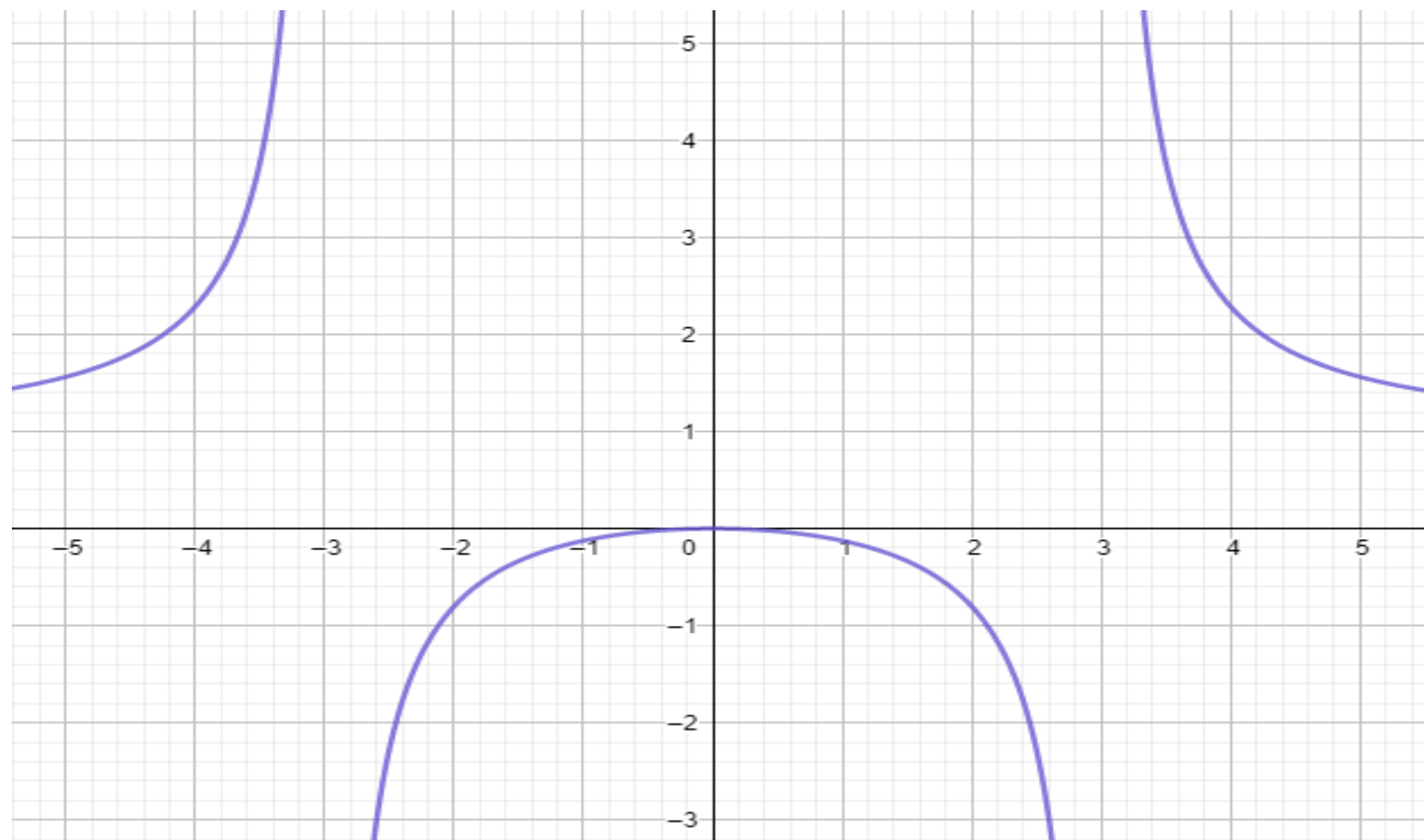
Ez du simetria bikoitirik

7.- PERIODIKOTASUNA

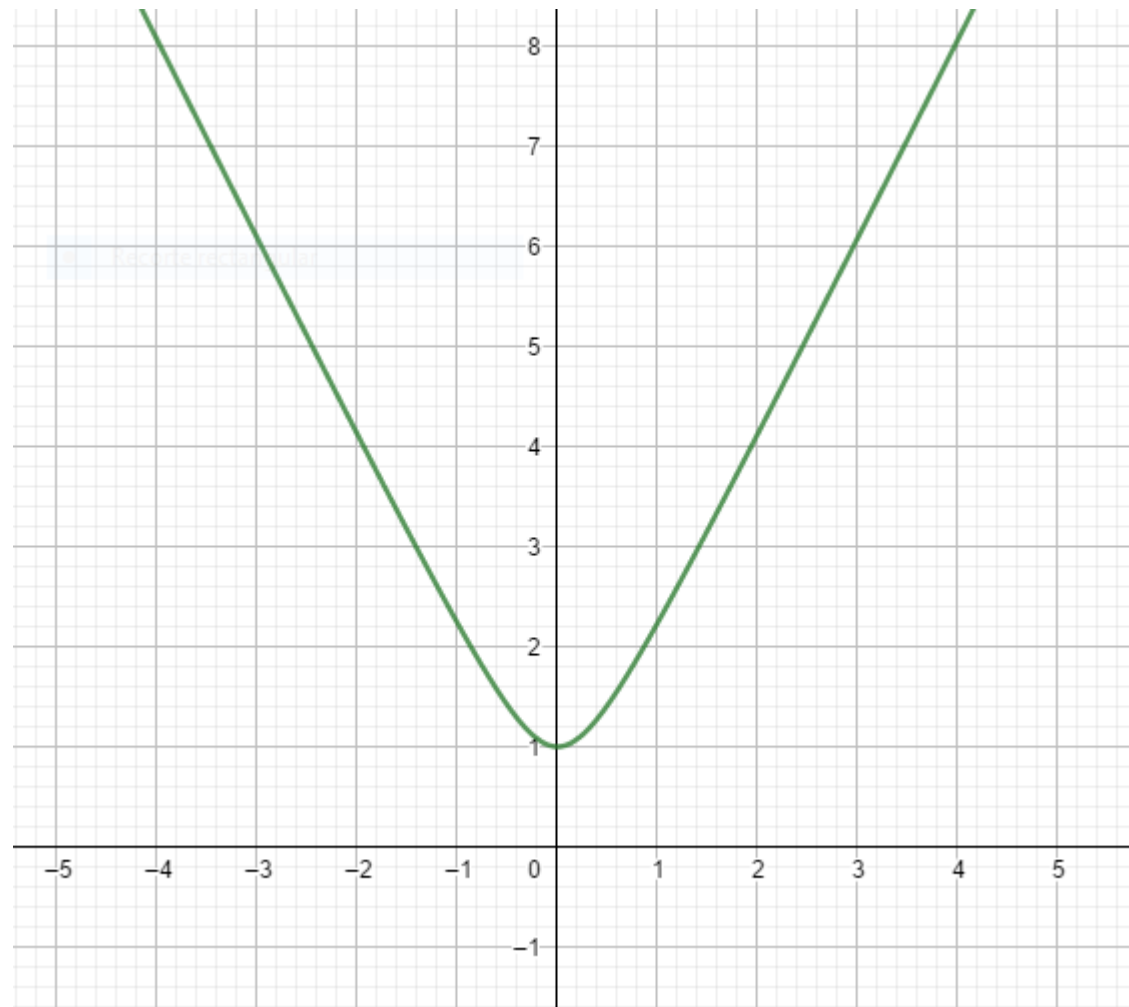
Ez da funtzio periodikoa

$$f(x) = \frac{x^2}{x^2 - 9}$$

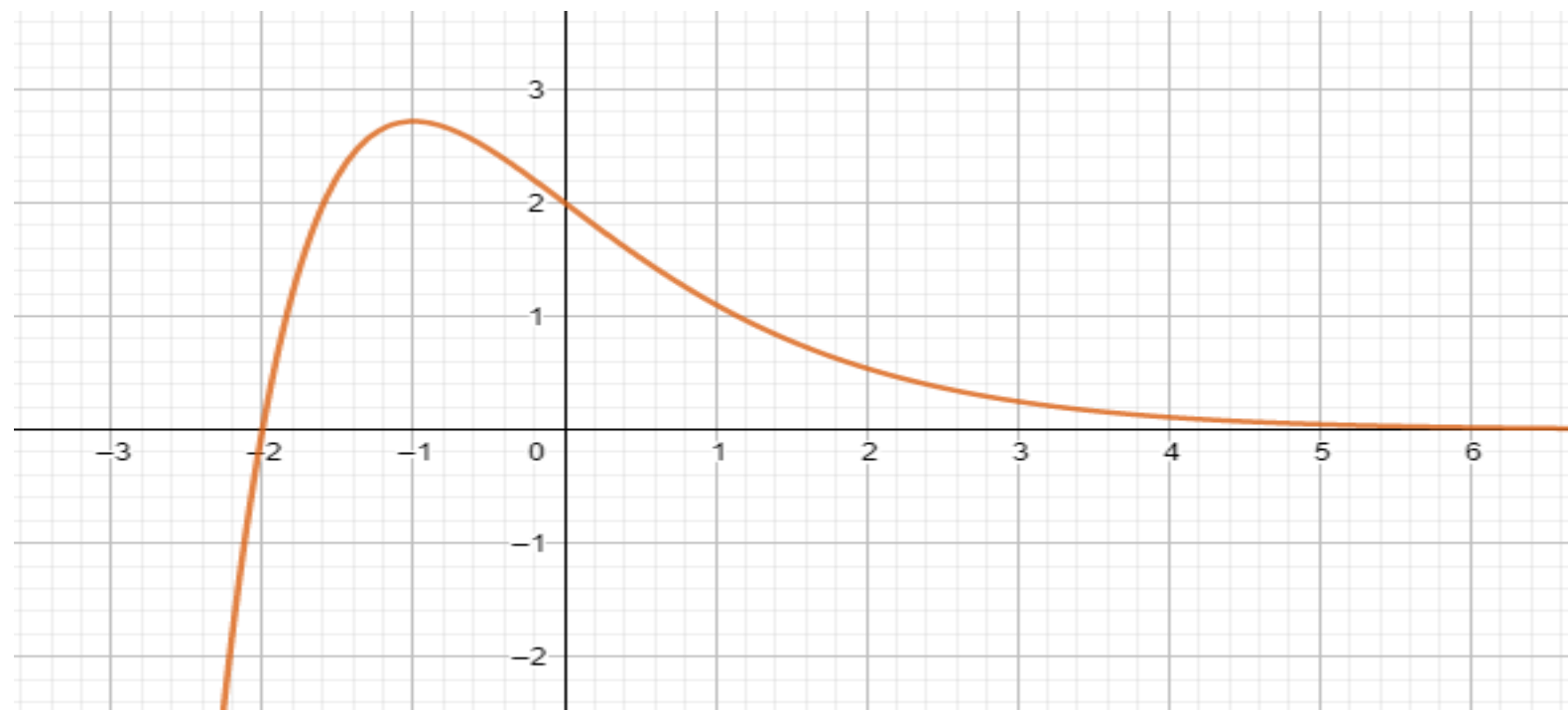
$$f(x) = \sqrt{4x^2 + 1}$$

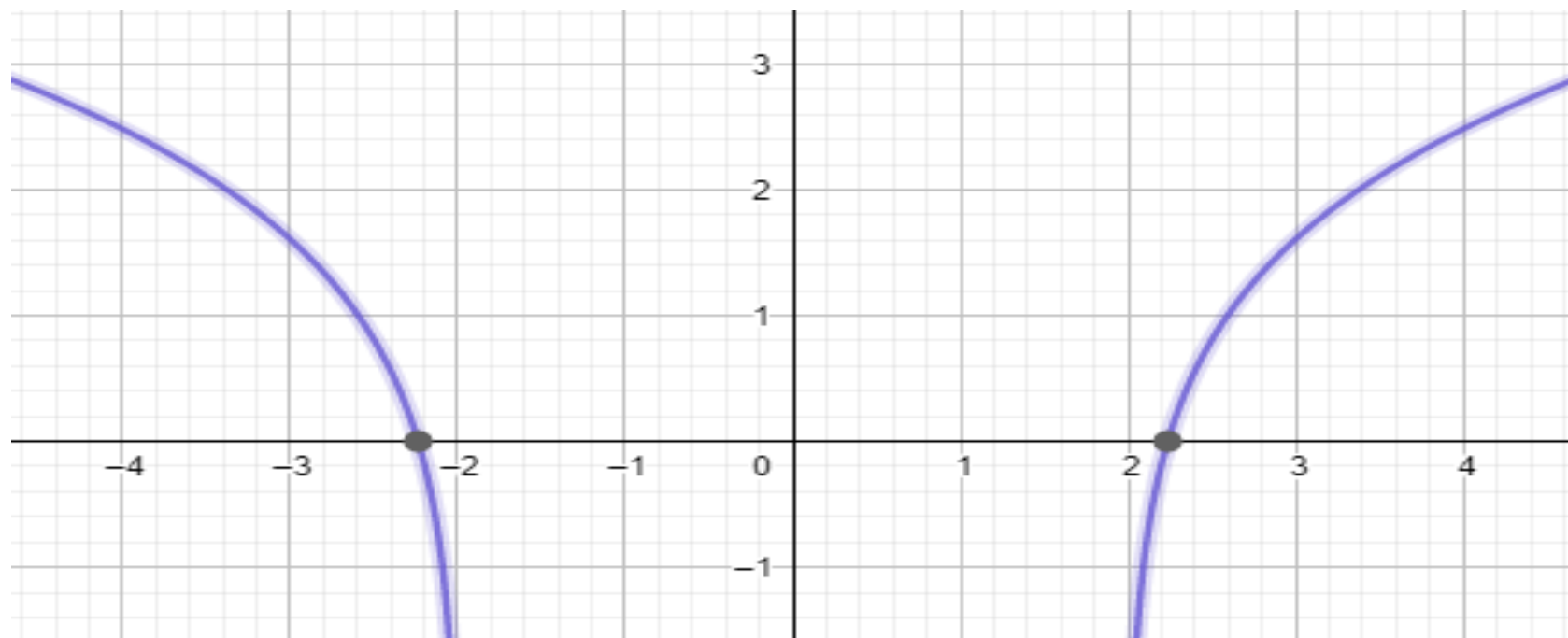
Bilatu a-ren balioa jarraia izan dadin eta irudikatu funtzioa. Pausu guztiak ondo azalduz.

$$f(x) = \begin{cases} -x^2 + 2x + 3 & x \leq 1 \\ ax + \frac{1}{x} + 5 & x > 1 \end{cases}$$

$$f(x) = (x + 2) \cdot e^{-x}$$

$$f(x) = \ln(x^2 - 4)$$

ARIKETA GEHIGARRIAK

322orr.

11.- g

12.- a

13.- b

14.- d

15.- d

19

21.- c